

Χαιρετισμός του κ. Λουκά Παπαδήμου στην Εναρκτήρια Εκδήλωση για το Έργο
«Χρηματοδότηση Δομών & Δράσεων Μεταφοράς Τεχνολογίας στο ΕΚΠΑ»

Τετάρτη 29 Ιουνίου 2022

Κύριε Υπουργέ,
Κύριε Πρύτανη,
Κύριε Ακαδημαϊκή Σύμβουλε του Κέντρου Αρχιμήδης,
Εκλεκτοί Συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι,

1. Ανερχόμενος στο βήμα, θέλω πρώτα να εκφράσω τη χαρά και την ικανοποίησή μου για την πραγματοποίηση της Εναρκτήριας Εκδήλωσης για το Έργο «Χρηματοδότηση Δομών & Δράσεων Μεταφοράς Τεχνολογίας στο ΕΚΠΑ». Και επιθυμώ να ευχαριστήσω τον καθηγητή Νικόλαο Μυλωνά για τη συμβολή του στη διαμόρφωση των σχετικών προτάσεων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», καθώς και για την άριστη συνεργασία του Κέντρου Αρχιμήδης με το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ).

Η σημερινή εκδήλωση αποτελεί το επίσημο εναρκτήριο λάκτισμα του Έργου και συμβάλει στην πληρέστερη ενημέρωση όλων των φορέων που συμμετέχουν για τις δράσεις που έχουν δρομολογηθεί, καθώς και στην ανταλλαγή απόψεων, και τον ενδεχόμενο συντονισμό ενεργειών, σχετικά με τις δράσεις που πρέπει να ακολουθήσουν προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί του Έργου.

2. Πριν εστιάσω σε θέματα που αφορούν τις επιδιώξεις του ΙΙΒΕΑΑ σχετικά με τη διασύνδεση των αποτελεσμάτων της έρευνας με την οικονομία, επιτρέψτε μου μια σύντομη αναφορά στη σημασία του Έργου για την προώθηση της Καινοτομίας, της Ανταγωνιστικότητας και της Οικονομικής Ανάπτυξης, καθώς και στις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική μεταφορά τεχνολογίας. Ασφαλώς, όλοι στην αίθουσα αυτή κατανοούμε, σε θεωρητικό επίπεδο, τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας για την ανάπτυξη της οικονομίας και τη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας. Ωστόσο, το μέγεθος της θετικής επίδρασης της μεταφοράς

τεχνολογίας στην ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανθεκτικότητας της οικονομίας είναι λιγότερο γνωστό. Εμπειρικές μελέτες σε πανεπιστήμια, όπως το Columbia και το MIT, σε διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ, σε κεντρικές τράπεζες, συγκεκριμένα στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και άλλους φορείς, ιδίως το World Economic Forum, τεκμηριώνουν την ουσιώδη συμβολή της έρευνας, της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας στην ενίσχυση της ανάπτυξης, αλλά και της ανθεκτικότητας της οικονομίας σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Το Έργο που εγκαινιάζεται σήμερα εκτιμώ ότι μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά, υπό προϋποθέσεις, στη διαμόρφωση συνθηκών που θα προάγουν τη διατηρήσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία και συνοχή. Χρησιμοποίησα τις λέξεις «μπορεί» και «υπό προϋποθέσεις», διότι η διεθνής εμπειρία επίσης τεκμηριώνει ή σαφώς υποδηλώνει ότι η επίτευξη των τελικών στόχων της μεταφοράς τεχνολογίας, συναρτάται με τη διαμόρφωση των συνθηκών, των προϋποθέσεων – θεσμικών, νομικών, λειτουργικών – που απαιτούνται για την επιτυχή διασύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την οικονομία.

3. Το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών αποδίδει ιδιαίτερη σημασία και θέτει ως υψηλή προτεραιότητα για τα επόμενα έτη την οικονομική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας μέσω της συστηματικής και αποτελεσματικής διασύνδεσης των ερευνητικών ευρημάτων με τον παραγωγικό τομέα της οικονομίας. Η επίτευξη αυτού του στόχου αφορά τόσο το ερευνητικό έργο που σήμερα πραγματοποιείται στο ΙΙΒΕΑΑ όσο και αυτό που προγραμματίζεται στο πλαίσιο των νέων κτηριακών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος και στην έμφαση που θα δοθεί σε τομείς της Ιατρικής Ακριβείας.
4. Ωστόσο, έως τώρα, οι δράσεις για την αξιοποίηση των ερευνητικών ευρημάτων και την πρακτική εφαρμογή της νέας γνώσης, την Μεταφορά Τεχνολογίας, ήταν σχετικά περιορισμένες και αφορούσαν κυρίως στην κατοχύρωση και χρηματοδότηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, στο πλαίσιο των υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων.
5. Το 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΙΒΕΑΑ αποφάσισε τη συγκρότηση Επιτροπής για θέματα που αφορούν στην κατοχύρωση και την οικονομική

αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας στο IIBEAA. Το έργο της Επιτροπής περιλαμβάνει (1) τη διερεύνηση του θεσμικού πλαισίου και των διαδικασιών που εφαρμόζονται σε ερευνητικά κέντρα και ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού και του εσωτερικού για την προστασία και αξιοποίηση των πνευματικών δικαιωμάτων και ερευνητικών ευρημάτων και (2) τη διατύπωση προτάσεων για το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και την πρόσφορη πολιτική κατοχύρωσης και αξιοποίησης της γνώσης και των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παράγονται στο IIBEAA, ειδικότερα τη διατύπωση πρότασης για τη βέλτιστη διαδικασία αξιολόγησης νέων εφευρέσεων και κατοχύρωσης τους με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η κυρία Όλγα Τζωρτζάτου, επικεφαλής της Επιτροπής, θα παρουσιάσει στη συνέχεια τις μέχρι σήμερα δράσεις της Επιτροπής που περιλαμβάνουν τη δημιουργία Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας στο IIBEAA στο πλαίσιο της συνεργασίας με το Κέντρο Αρχιμήδης του ΕΚΠΑ.

6. Η Μεταφορά Τεχνολογίας, όμως, μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορα μέσα και να λάβει ποικίλες μορφές. Επιδίωξη του IIBEAA σε μεσομακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα είναι, μεταξύ άλλων στόχων, να αναπτύξει σχέσεις με νεοφυείς επιχειρήσεις (start-ups) που παράγουν ή δύνανται να δημιουργήσουν προϊόντα που συνδέονται με τις ερευνητικές δραστηριότητες του Ιδρύματος, ή/και να συμβάλει στην ίδρυση και ανάπτυξη βιοτεχνολογικών εταιρειών. Η πρακτική εφαρμογή της έρευνας και της καινοτομίας μπορεί και πρέπει να ενισχυθεί με τη στενότερη διασύνδεση των ιδεών και των εφευρέσεων με την παραγωγική διαδικασία και την αγορά. Με ικανοποίηση διαπιστώνω ότι οι δράσεις του Κέντρου Αρχιμήδης αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην επίτευξη αυτού του στόχου. Η εμπειρία πανεπιστημίων και ινστιτούτων τεχνολογίας στην Αμερική και σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδεικνύει ότι η δημιουργία ενός οικοσυστήματος που συνδέει άμεσα και αμφίδρομα την έρευνα και την καινοτομία, που αναπτύσσονται στα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, με νέες επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή συναφών προϊόντων, συνεπάγεται πολλαπλά οφέλη: διευκολύνει και επιταχύνει το ερευνητικό έργο και, ταυτόχρονα, επιταχύνει τη μεταφορά τεχνολογίας, την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων που αξιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνας.

7. Η δημιουργία ενός τέτοιου οικοσυστήματος απαιτεί πρόσθετες δομές και δράσεις και προϋποθέτει τη συνεργασία των ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων με την Πολιτεία, τον επιχειρηματικό τομέα, καθώς και με ξένα πανεπιστήμια που έχουν αναπτύξει αποτελεσματικά οικοσυστήματα. Θα απαιτήσει, επίσης, την εξασφάλιση πρόσθετων κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση των κατάλληλων δομών και δράσεων για τη δημιουργία του πρόσφορου οικοσυστήματος. Είναι ιδιαίτερα θετικό ότι η Πολιτεία, και συγκεκριμένα το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προωθεί ενεργά ένα σύνολο ενεργειών για την επίτευξη αυτού του στόχου. Το ΙΙΒΕΑΑ μπορεί να συμβάλει στην προσπάθεια δημιουργίας του κατάλληλου οικοσυστήματος που θα προάγει αποτελεσματικά τη μεταφορά τεχνολογίας.
8. Ολοκληρώνοντας, επιθυμώ να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου για τις πολλαπλές και πολύτιμες δράσεις του Κέντρου Αρχιμήδης του ΕΚΠΑ και τις ευχαριστίες μου για την αгаστή συνεργασία του ΙΙΒΕΑΑ με το Κέντρο. Πιστεύω ότι το Έργο, που επίσημα αναδεικνύεται με τη σημερινή εκδήλωση, θα επιτύχει τους στόχους που έχουν τεθεί, με τη συνεργασία όλων των ιδρυμάτων που συμμετέχουν, και ότι θα αποτελέσει μοχλό προόδου για την επιστημονική έρευνα και την καινοτομία, συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία της Ελλάδας.
- Σας ευχαριστώ.